

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
Katedra filosofie a religionistiky

Bakalářská práce

NOVÁ NÁBOŽENSKÁ HNUTÍ V JIHOČESKÉM REGIONU – MORMONI

Vedoucí práce: Mgr. Martin Klapetek

Autor práce: Zuzana Vrábková

Studijní obor: Pedagogika volného času

Ročník: III.

Forma studia: prezenční

2008

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

15. července 2008

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Martinu Klapetkovi za cenné rady,
připomínky a metodické vedení práce.

Dále děkuji svým rodičům a nejbližším za psychickou a finanční podporu
během mého studia

OBSAH

ÚVOD	6
1. VYMEZENÍ POJMŮ	8
1.1 Nová náboženská hnutí	8
1.2 Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů	8
1.3 Mormon (mormoni)	9
1.4 Moroni.....	9
1.5 Urim a tummin	9
2. HISTORIE CJKSPD	10
2.1 Historie v USA – založení CJKSPD	10
2.2 Historie v České Republice.....	11
2.3 Uspořádání mormonské církve	12
2.4 Prezidenti církve a zástupci v ČR	13
3. NAUKA CJKSPD	15
3.1 Kniha Mormon	17
3.2 Kniha nauk a smluv.....	18
3.3 Drahocenná perla	18
3.4 Bible	19
4. POSTOJE, STANOVISKA A STYL ŽIVOTA V CJKSPD	20
4.1 Zdravý životní styl, desátky, bohoslužby.....	21
4.2 Rodina jako základní jednotka CJKSPD	23
4.3 Manželství, polygamie	24
4.4 Křest, kněžství, garmenty.....	26
4.5 Rasa a barva pleti	27

5. VÍRA V AKCI	29
5.1 Misionářská práce	30
5.2 Genealogie.....	31
5.3 Ženské organizace.....	32
5.4 Charitativní a humanitární činnost.....	33
ZÁVĚR	34
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ – literatura	35
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ – internetové zdroje	37
SEZNAM PŘÍLOH	38
PŘÍLOHY	39
ABSTRAKT	43

ÚVOD

Člověk bude tíhnout k náboženství, i kdyby si měl nějaké vymyslet.

(Paul Twitchell)

Téma bakalářské práce jsem si zvolila po konzultaci s vedoucím práce, i přesto že jsem o novém náboženském hnutí mormonů v Jihočeském kraji dříve neslyšela. Byl to pro mne úplně nový pojem a výzva ke zpracování takto zajímavého tématu. V první chvíli jsem totiž neměla konkrétní představu, koho si mohu pod názvem mormoni vybavit.

Až ve chvíli kdy se mi do rukou dostala literatura a informace o tomto tématu, jsem získala konkrétní obraz a mohla díky němu začít vypracovávat strukturu práce. Obsáhlostí tématu jsem byla mile překvapena a bylo pro mne výzvou vypracovat práci s jedním z cílů: předat čtenáři obsáhlou práci s informacemi o mormonské církvi.

K dnešnímu modernímu světu patří mimo jiné nová otevřenost vůči náboženským a duchovním směrům. V generacích studentů se nacházejí velké skupiny lidí, které nevědí k jakému náboženskému směru se přiklonit. Také nemají dostatečné informace pro to, aby se mohli svobodně a samostatně rozhodnout. Nové náboženské hnutí Církev Ježíše Krista svatých posledních dnů je jedním z těchto směrů a má práce by mohla přispět k lepší informovanosti „nerozhodných“ skupin lidí i těch, kteří chtějí získat nové informace.

Nechtěla bych se pokoušet nová náboženská hnutí, která v naší zemi získávají stále více půdy pod nohama systematicky třídit ani soudit. Cílem této bakalářské práce je jednoduchou a stručnou formou informovat o tom, kdo jsou to mormoni a jak se mezi nás „dostali“.

Z mé práce by se měl čtenář dozvědět o nauce Církve Ježíše Krista svatých posledních dnů a z jakých dokumentů vychází. O stylu života, který vedou v souladu se svou vírou a jaké mají postoje vůči některým otázkám jejich historie. Historii vzniku Církve Ježíše Krista svatých posledních dnů nejen v USA ale také v České republice.

V práci chci také popsat, jak probíhají misie mormonských mužů ve světě, dobrovolnické práce při humanitárních akcích a jaké existují ženské organizace v Církvi Ježíše Krista svatých posledních dnů. Zajímavou kapitolou bude i genealogické centrum mormonů v Salt Lake City a vysvětlení jeho důležitosti.

Budu čerpat převážně z dostupné literatury o sektách, nových náboženských hnutích a mormonech. Z internetových stránek se objeví jen některé prohlášení prezidentů Církve Ježíše Krista svatých posledních dnů.

1. VYMEZENÍ POJMŮ

Pro lepší orientaci v textu na začátek zařazuji vymezení některých pojmů, které budou v této práci použity. Případné vsuvky do textu by narušovaly navazování linie a nepřispívaly by k plynulé četbě tématu.

1.1 NOVÁ NÁBOŽENSKÁ HNUTÍ

Označení náboženských skupin, které jsou netradiční. Tento pojem je více neutrální než označení pojmy kult či sekta. Termín je užíván od 70. let 20. století. Hnutí jsou označována nejen z důvodu jejich objevení až v průběhu 20. století, ale zvláště proto, že vystupují jako alternativy vůči převládající kultuře.¹

„Hnutí v křesťanských církvích nesmíme zaměňovat se sektami. Lze je pokládat (podle různých hledisek) za jev pozitivní nebo alespoň přijatelný.“²

1.2 CÍRKEV JEŽÍŠE KRISTA SVATÝCH POSLEDNÍCH DNŮ

Náboženské hnutí na pomezí křesťanství, jejíž členové se považují za nejrychleji rostoucí náboženskou organizaci na světě. Založena byla v roce 1830 Josephem Smithem a jeho stoupenci v USA.³

V dnešní době má více než 11 miliónů členů po celém světě a je prezentována misionáři ve 162 zemích. V Česku patří ke státem registrovaným církvím od roku 1990.

¹ Srov. TYCHO, A. P. *Tak mnoho cest: Příručka o náboženství, sektách, New Age a nových duchovních směrech*.s. 154-155.

² ŠTAMPACH, I. O. *Sekty a nová náboženská hnutí: naděje a rizika*. s.2.

³ Srov. NOVOTNÝ, T. *Mormoni a Děti Boží*. s. 124.

Dále v textu bude užívána zkratka CJKSPD nebo mormonská církev.

1.3 MORMON (MORMONI)

Mormon je lidové označení pro člena Církve Ježíše Krista svatých posledních dnů.

„Údajný historik kmene Nephitů, který sestavil dějiny Ameriky, tak jak jsou zapsané na zlatých deskách.“⁴

1.4 MORONI

Syn Mormona, který ukryl zlaté desky na pahorku Cumorah a později se zjevil jako anděl Josephu Smithovi, aby mu o nich řekl.⁵

1.5 URIM A TUMMIN

Dva kameny, které obdržel Joseph Smith společně se zlatými deskami. Pomocí těchto kamenů mohl desky přeložit.⁶

⁴ NOVOTNÝ, T. *Mormoni a Děti Boží*. s. 144.

⁵ Srov. NOVOTNÝ, T. *Mormoni a Děti Boží*. s. 144.

⁶ Srov. VOJTÍŠEK, Z. *Netradiční náboženství u nás*. s. 41.

2. HISTORIE CJKSPD

2.1 HISTORIE V USA – ZALOŽENÍ CJKSPD

Počátky historie CJKSPD lze datovat roku 1820, kdy se několik členů rodiny tehdy patnáctiletého Josepha Smitha (1805–1844) rozhodlo pod vlivem vlny náboženského nadšení pro vstup do presbyteriánské církve. I mladý Smith rozvažoval, ke které církvi by se měl připojit. Nevěděl, pro kterou se má rozhodnout, uchýlil se do lesů, aby se modlil.⁷

Joseph Smith později řekl, že byl svědkem zjevení Ježíše Krista a Boha Otce, kteří mu sdělili, že se nemá přidávat k žádné církvi, neboť všechny jsou v omylu. O tři roky později ho prý navštívil anděl Moroni a informoval jej o zakopané knize na zlatých deskách, kterou mu také roku 1827 propůjčil. Joseph Smith ji pomocí dvou kamenů (tummin a urim) přeložil a vzniklý překlad byl pojmenován *Knihou Mormon* (Book of Mormon).⁸ Kniha vyšla v roce 1830 a následujícího roku vznikla na jejím základě *Církev Ježíše Krista* (původně pod názvem *Církev Kristova*) a první mormonské společenství, které Smith založil ve Fayette ve státě New York. Po dokončení překladu *Knihy Mormon* Smith zlaté desky vrátil andělu Moronimu, který je odnesl do nebe.

Roku 1831 v reakci na perzekuci mormonů místními obyvateli a jejich vzájemné spory přesunul Joseph Smith hlavní stan církve do Ohia, ale rostoucí nepřátelství ze strany ostatních křesťanů ho v letech 1838–40 donutilo k přesunu nejprve do Missouri a poté do Illinois, kde Smith založil městečko Nauvoo a prohlásil se jeho starostou.⁹ I přes nedůvěru projevovanou vůči mormonům se Smithovi během tří let podařilo získat na 20 000 stoupenců. Vytvořil si také harém „duchovních manželek“; tímto termínem prakticky schvaloval polygamiu.

⁷ Srov. VOJTÍŠEK, Z. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice: náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. s. 88.

⁸ *Knihy Mormon: Zpráva, psaná rukou Mormonovou na tabulkách, vyňatých z desek Nefiho*.

⁹ Srov. ENROTH, R. *Průvodce sektami a novými náboženstvími*. s. 102-103.

V roce 1844 se postavili Smithovi na odpor i někteří z jeho stoupců a on musel k potlačení odporu nasadit mormonskou milici. Úřady proto Josepha Smithe, jeho bratra Hyruma a několik dalších mormonů zadrželi a uvěznil v illinoiském městě Carthage. O několik dnů později roku 1844, do vězení pronikl dav asi sto padesáti maskovaných mužů a oba bratry zabil.¹⁰

Po smrti zakladatele se mormoni pod vedením Brigham Younga rozhodli založit vlastní město v odlehlých končinách u Velkého solného jezera. Young vládl novému náboženskému společenství s autokratickou přísností a proměnil pouštní pustinu v prosperující a kvetoucí město, dnešní Salt Lake City, stát Utah.¹¹ V církvi se ale objevily rozpory ohledně následnictví v prorokově úřadu, a tak byla roku 1860 v Missouri založena Reorganizovaná církev Ježíše Krista, kterou vedli pouze přímí potomci Josepha Smitha.

2.2 HISTORIE V ČESKÉ REPUBLICE

Prvním misionářem v Praze byl Thomas Biesinger v roce 1884. Pro své kázání byl ale uvězněn a než byl vypovězen ze země, pokřtil a konfirmoval Antonína Justa, který předtím svědčil proti němu. Misionářská práce ve skutečnosti započala až o 45 let později, z velké části díky Františce Brodilové.¹² V roce 1929 starší John A. Widtsoe z Kvora Dvanácti zasvětil Československo pro hlásání evangelia.

Církev zapustila v Československu kořeny, ale příchod druhé světové války vše změnil. Běžná misionářská práce byla po obsazení země německou armádou přerušena a misionáři byli evakuováni. V roce 1946 se misionáři do Československa vrátili, ovšem nástup komunistů k moci v roce 1948 opět vše změnil. Veřejná činnost církve byla v roce 1950 zakázána. Po více než 40 let si

¹⁰ Srov. NOVOTNÝ, T. *Přicházejí*. s. 20.

¹¹ Srov. VOJTÍŠEK, Z. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice: náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. s. 88.

¹² Srov. NOVOTNÝ, T. *Mormoni a Děti Boží*. s. 126.

členové církve udržovali víru v tichosti, aniž by ji mohli veřejně vyznávat a měli pravidelný kontakt s církví za hranicemi Československa.

Opětovného oficiálního uznání se Církvi dostalo v roce 1990 a poté se do Československa znovu vrátili misionáři. „V roce 1991 byl přijat zákon č. 308/1991 O svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností.“¹³

2.3 USPOŘÁDÁNÍ MORMONSKÉ CÍRKVE¹⁴

Uspořádání církve je patriarchální a pokud ho vezmeme od toho nejvyššího začneme prezidentem církve. Ten má k ruce 1. a 2. rádce a tím tvoří první předsednictvo. Dále v hierarchii je Kvorum (pozn. sbor nebo také rada) 12-ti apoštolů a poté Kvorum sedmdesáti. Všichni lidé v těchto částech se nacházejí v ústředí mormonské církve v Salt Lake City v USA.

Po celém světě jsou rozmístěné oblasti, ve kterých jsou další předsednictva pro tu danou oblast. Ve většině států jsou také misie (stejně jako je tomu i v České republice). Misie se dále dělí na sbory, které vede biskup. Nejzákladnějším „kamenem“ celé mormonské církve je rodina (viz. 4.2 Rodina jako základní jednotka CJKSPD).

Pro názornost uvádím vše v hierarchickém pořadí:

1. předsednictvo (prezident + 1. a 2. rádce) → Kvorum 12-ti apoštolů → Kvorum sedmdesáti → oblast ⇔ *misie* ⇔ *sbory* ⇔ *rodina*

¹³ VOJTÍŠEK, Z. *Netradiční náboženství u nás*. s. 16.

¹⁴ Srov. ENROTH, R. *Průvodce sektami a novými náboženstvími*. s. 104.

2.4 PREZIDENTI CÍRKVE A ZÁSTUPCI V ČR

Podle Reorganizované církve, která se od původní mormonské církve oddělila před odchodem Brigham Younga do Utahu, by měl být prezidentem (vůdcem) církve jen přímý potomek zakladatele Josepha Smitha. Tak tomu ale v této původní CJKSPD není. Prezidentem se po smrti stávajícího prezidenta stává služebně nejstarší z Kvora 12-ti apoštolů. V současnosti je prezidentem Thomas S. Monson a to od letošního roku 2008.

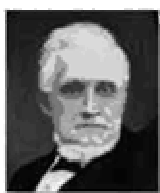
Podařilo se mi s pomocí internetu vyhledat všechny předchozí prezidenty církve i s obdobím jejich funkcí.¹⁵ Je zajímavé, že někteří prezidenti ve svých funkcích setrvali jen např. jeden rok. Ale není se čemu divit, jelikož je většina prezidentů do své funkce dosazena až v pokročilém věku. Nynější prezident se narodil v roce 1927 a to znamená, že je mu v současnosti 81 let.

Joseph Smith Jr.
1st President
Served: 1830–1844

Brigham Young
2nd President
Served: 1847–1877

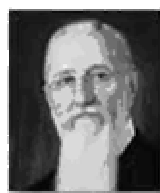
John Taylor
3rd President
Served: 1820–1827

Wilford Woodruff
4th President
Served: 1827–1838

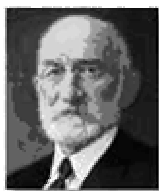

Lorenzo Snow
5th President
Served: 1898–1901

Joseph F. Smith
6th President
Served: 1901–1918

¹⁵ Srov. *Official Web site of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints* [online].
Dostupné na WWW: <<http://www.lds.org/churchhistory/presidents/leaders.jsp>>.

Heber J. Grant
7th President
Served: 1918–1945

George Albert Smith
8th President
Served: 1945–1951

David O. McKay
9th President
Served: 1951–1970

Joseph Fielding Smith
10th President
Served: 1970–1972

Harold B. Lee
11th President
Served: 1972–1973

Spencer W. Kimball
12th President
Served: 1973–1985

Ezra Taft Benson
13th President
Served: 1985–1994

Howard W. Hunter
14th President
Served: 1994–1995

Gordon B. Hinckley
15th President
Served: 1995–2008

Thomas S. Monson
16th President
Served: 2008–

V České republice existuje k dnešnímu dni cca. 13 odboček nejen v Čechách, ale i na Moravě. Každá z nich má svého prezidenta („vedoucího kněze“). Jedna z nich je i v Českých Budějovicích a působí v ní i několik misionářů z USA (více o misionářích viz. 5.1 Misionářská práce).

3. NAUKA CJKSPD

„Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů se považuje za znovu zřízenou pokračovatelku první církve, založené samým Ježíšem na začátku křesťanského letopočtu.“¹⁶ Kristus se po svém nanebevzetí zjevoval Apoštolům, aby dál pokračovali ve vedení církve. Ale po smrti apoštolů se lidé značně odchýlili od pravdy. Nauka církve založené Kristem se vytratila, aby byla nakonec znovuzřízena prorokem Josephem Smithem.

Krátce poté, co byla církev v roce 1830 založena, shrnul Joseph Smith, první prorok a zakladatel církve, základní nauku církve 13 hlavními body = články víry.

Články víry (v publikacích citováno pokaždé jinak, ale se stejným významem)¹⁷

1. Věříme v Boha, Věčného Otce, a v Jeho Syna, Ježíše Krista, a v Ducha Svatého.
2. Věříme, že lidé budou potrestáni za své vlastní hříchy, a ne za přestupek Adamův.
3. Věříme, že skrze usmíření Kristovo může býti spaseno veškeré lidstvo, skrze poslušnost zákonů a obřadů evangelia.
4. Věříme, že prvními zásadami a obřady evangelia jsou: za prvé víra v Pána Ježíše Krista; za druhé pokání; za třetí křest ponořením na odpuštění hříchů; za čtvrté vkládání rukou pro dar Ducha Svatého.
5. Věříme, že muž musí býti povolán Bohem, skrze proroctví a skrze vkládání rukou těch, kteří mají pravomoc, aby kázal evangelium a vykonával jeho obřady.

¹⁶ VOJTÍŠEK, Z. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice: náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. s. 88.

¹⁷ srov. NOVOTNÝ, T. *Mormoni a Děti Boží*. s. 122-123.

6. Věříme v tutéž organizaci, jež existovala v prvotní Církvi, totiž v apoštoly, proroky, pastýře, učitele, evangelisty a tak dále.
7. Věříme v dar jazyků, proctví, zjevení, vidění, uzdravování, vykládání jazyků a tak dále.
8. Věříme, že Bible je slovo Boží, nakolik je přeložena správně; také věříme, že Kniha Mormonova je slovo Boží.
9. Věříme všemu, co Bůh zjevil, všemu, co nyní zjevuje, a věříme, že ještě zjeví mnohé veliké a důležité věci týkající se království Božího.
10. Věříme v doslovné shromáždění Izraele a ve znovuzřízení deseti kmenů; že Sion (Nový Jeruzalém) bude vybudován na americkém kontinentu; že Kristus bude vládnouti osobně na zemi; a že země bude obnovena a obdrží svou rajskou slávu.
11. Domáháme se výsady uctívati Všemohoucího Boha podle příkazů svého vlastního svědomí a dopřáváme všem lidem stejnou výsadu, nechť uctívají jakkoli, kdekoli nebo cokoli si vyvolí.
12. Věříme, že máme býti podřízeni králům, presidentům, vládcům a veřejným zástupcům, že máme býti poslušni zákona, že ho máme ctíti a podporovati.
13. Věříme, že máme býti čestní, pravdiví, cudní, dobrotiví, ctnostní a že máme činiti dobro všem lidem; vskutku, můžeme říci, že následujeme nabádání Pavlovo – věříme všem věcem, doufáme ve všechny věci, snášeli jsme mnohé věci a doufáme, že budeme schopni snést všechny věci. Je-li cokoli ctnostné, milé nebo dobrověstné nebo chvályhodné, o to usilujeme.

Věrouka církve je obsažena v několika dokumentech a to Knize Mormon, Knize nauk a smluv, Drahocenné perle a v Bibli, o nichž se rozepisují dále.

I přesto, že se CJKSPD řídí více dokumenty než jen samotnou Bibli a Knihou Mormonovou, je pro členy nejdůležitějším a směrodatným prohlášení

prezidenta církve. Ten je žijícím prorokem a skrze něj Bůh promlouvá a řídí lid. „*Jedna zásada říká: Živý prorok je pro nás důležitější než mrtvý prorok. Proto se také skví na ústředí církve v Salt Lake City naps: Cesta moudrosti je cestou poslušnosti.*“¹⁸

3.1 KNIHA MORMON (též Kniha Mormonova)¹⁹

Kniha je považována za mormonskou bibli, za základ jejich víry i světových dějin a za doplněk bible. Jedná se o svědectví o Ježíši Kristu, která je sbírkou spisů a učení dávných proroků a následovníků Ježíše Krista (ti žili na americkém kontinentu v letech 600 před Kristem až 400 po Kristu).

Prorok Joseph Smith přeložil prostřednictvím božské inspirace (kamenů urim a tummin) Knihu Mormonovu ze zlatých desek, které obdržel od anděla Moroniho. Ty byly psány ve staroegyptštině a po přeložení vráceny zpět andělu Moronimu.

Jednotlivé knihy, které tvoří Knihu Mormonovu, jsou pojmenovány po prorocích, kteří tyto záznamy vedli. Je jich celkem 14 a to včetně knihy Nefi, která je v Knize Mormon jako jediná vícekrát (první, druhá, třetí a čtvrtá kniha Nefi). Dalšími proroky jsou Jakob, Enos, Jarom, Omni, Mesiáš, Alma, Helaman, Mormon, Ether a Moroni. Kniha Mormonova obsahuje ještě Slova Mormonova a vysvětlení jak povstala Kniha Mormon.

Do dnešní doby byla kniha přeložena do více jak 100 jazyků celého světa. Ale i přesto, že se o ní tvrdí, že je tou nejpřesnější a nejpravdivější knihou, díky níž se člověk dostane blíže k Bohu, bylo v ní od jejího prvního vydání provedeno

¹⁸ NOVOTNÝ, T. *Přicházejí*. s. 24.

¹⁹ *Kniha Mormon: Zpráva, psaná rukou Mormonovou na tabulkách, vyňatých z desek Nefiho*

nejméně 3 913 úprav textu. Některé z nich se týkaly gramatiky a pravopisu, ale ostatní úpravy byly jasným překroucením původního textu.²⁰

3.2 KNIHA NAUK A SMLUV (Doctrine and Covenants, zkráceně D&C)

„Původně byla publikována v roce 1833 pod názvem A Book of Commandments (Kniha přikázání), ale v roce 1835 byla pozměněna a znovu vytištěna pod dnešním názvem.“²¹

Sbírka božských zjevení a inspirovaných vysvětlení, která dal Bůh prorokům v 19. století (jedním z nich byl Joseph Smith) a pozdějším prezidentům církve, aby založil a vedl Církev v posledních dnech.²² Nauka a smlouvy je rozdělena do oddílů a každý oddíl je rozdělen do veršů.

3.3 DRAHOCENNÁ PERLA (Pearls of Great Price)

Drahocenná perla obsahuje výňatky z překladu Bible od Josepha Smitha a také překlad několika egyptských papyrů obsahujících spisy Abrahamovy, dále výňatky ze svědectví a životopisu Josepha Smitha a knihu Mojžíšovu. Je nejkratší z mormonských písem.²³

Kniha Abrahamova je z této knihy asi nejkontroverznějším textem. Knihu Mormon totiž nemůže a nemohl nikdo zpochybnit kvůli špatnému překladu, jelikož zlaté desky, z nichž je údajně kniha přeložena, byly vráceny zpět andělu Moronimu. Oproti tomu ale Kniha Abrahamova je přeložena podle papyrů, které jsou k dispozici v centru mormonů Salt Lake City. V roce 1835 totiž přišel za Smithem jistý Michael Chandler, vlastník několika egyptských mumií s papyry,

²⁰ Srov. ENROTH, R. *Průvodce sektami a novými náboženstvími*. s. 107.

²¹ Tamtéž s. 108.

²² Srov. NOVOTNÝ, T. *Mormoni a Děti Boží*. s. 138

²³ Srov. tamtéž s. 138.

a prosil Smitha o pomoc s překladem papyrů. Smith pomoc přislíbil a zároveň projevil zájem o zakoupení papyrů. Nakonec je musel od Chandlera koupit i s mumii, které později s papyry vystavoval za menší poplatek.²⁴

Kolem roku 1970 byly dány na popud jednoho z apoštolů papyry k přezkoumání jednomu z mormonských egyptologů. Ten však během svého zkoumání a překládání textu papyrů zjistil, že slova přeložená Josephem Smithem vůbec nesouvisí s papyry. Byli na nich totiž napsány magické formule z části knihy mrtvých (tzv. Knihy dýchání), které měly mrtvým pomoci v jejich putování po záhrobí.²⁵ Zpochybnění překladu Smitha napomohl také fakt, že v době, kdy je Smith překládal, si všechny překládané znaky psal k textu Knihy Abrahamovy. K tomuto tématu se už v dnešní době nikdo z mormonů nechce vyjadřovat a jiný výklad papyrů přisuzují použití urim a tummin při jejich překladu Josephem Smithem.²⁶

3.4 BIBLE

Je písmem, které není mormony viděno jako neomylné. „Podle osmého z Článků víry je Bible slovem božím, pokud je správně přeložena, čímž se nemíní skutečný překlad, ale to, že biblický text byl údajně v průběhu doby zcela poškozen a pouze Joseph Smith mohl skrze vidění poznat, jak má tento text skutečně vypadat.“²⁷

Bible je rozdělena na dvě knihy: Starý zákon, který obsahuje historii Božího lidu před narozením Ježíše Krista a Nový zákon, který zaznamenává život a učení Ježíše Krista a Jeho učedníků. Obě tyto knihy jsou dále rozděleny na menší knihy, které se pak dělí na kapitoly a verše.

²⁴ Srov. NOVOTNÝ, T. *Písma mormonů: kniha Abrahamova*. s. 4-5.

²⁵ Srov. ENROTH, R. *Průvodce sektami a novými náboženstvími*. s. 110-111.

²⁶ Srov. NOVOTNÝ, T. *Písma mormonů: kniha Abrahamova*. s. 23.

²⁷ NOVOTNÝ, T. *Mormoni a Děti Boží*. s. 137.

4. POSTOJE, STANOVISKA A STYL ŽIVOTA V CJKSPD

Většina náboženství podporuje své věřící ve „správném“ životním stylu a naslouchání Božímu hlasu. Stejně je tomu tak i u mormonů. Jak již bylo jednou zmíněno, měli by lidé poslouchat (číst a dodržovat) to co je psáno v několika základních knihách a hlavně dávat důraz na prohlášení žijícího proroka = prezidenta.

Odměnou za to vše by pak samozřejmě měli něco získat. Křesťané se dostanou do nebe, buddhisté se reinkarnují do jiné životní formy a co mormoni? Věří, že se stanou po smrti Bohy a dostanou svou planetku, na které budou moci se svou ženou plodit duchovní děti.²⁸ Jde totiž o zvláštní koloběh. Celé učení je založeno na víře, že kdysi dávno byl jejich Bůh také duchovním synem a díky poslušnosti správnému učení, během jeho pozemského života (do kterého se narodil jako dítě z masa a kostí), se stal teprve Bohem. A od té doby potřebuje opatřovat svým duchovním dětem další lidská těla, aby mohli na zemi prožít život v poslušnosti a tím pokračovat v koloběhu. Proto mívají mormoni co nejvíce dětí.

„Všichni jsme skutečnými potomky našeho nebeského Otce a jedné z jeho manželek v nebi.“²⁹

Následující podkapitoly se věnují některým z těchto „správných“ učení, ale hlavně životnímu stylu, který mormoni vedou tak, aby byl v souladu s jejich vírou. Rozvádím také některé z dříve odsuzovaných postojů mormonské církve k polygamii a rasové diskriminaci. V dnešní době již tyto záležitosti nehrají roli a CJKSPD se snaží na veřejnost působit kladným otevřeným dojmem, s využitím zdůraznění těch prvků učení, které je z hlediska tradičního křesťanského náboženství nediskriminují.³⁰

²⁸ Srov. NOVOTNÝ, T. *Přicházejí*. s. 23-24.

²⁹ ENROTH, R. *Průvodce sektami a novými náboženstvími*. s. 112.

³⁰ Srov. VOJTÍŠEK, Z. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice: náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. s. 90.

4.1 ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL, DESÁTKY, BOHOSLUŽBY

Zdravý životní styl je pro mormony dán příkázáním, které se nazývá Slovo moudrosti, neboli 89. oddíl Nauk a smluv. Obdržel ho Joseph Smith v období zakládání CJKSPD od Boha jako příkázání týkající se zdraví.³¹ „Naše tělo je vzácný dar od Boha, a proto bychom si mohli uchovat tělo i mysl zdravé a silné.“

V rámci tohoto příkázání Bůh nejen zdůrazňuje důležité zásady fyzického a duševního zdraví, ale také zakazuje užívání tabáku v jakékoliv podobě, alkoholu, drog a pití teplých nápojů (káva a čaj). Co se týče zákazu pití teplých nápojů platí to samozřejmě v případě, pokud nejsou doporučeny lékařem jako povzbuzující prostředek. Také se doporučuje omezit požívání masa.³² Zákaz alkoholických nápojů se promítá i do bohoslužeb, kde se místo vína přijímá voda.

Bůh slibuje těm, kteří dodržují Slovo moudrosti, velká fyzická i duchovní požehnání. Současné vědecké výzkumy podporují tytéž zásady, které Bůh zjevil Josephu Smithovi téměř před dvěma stoletími.

Jednou do měsíce celá mormonská rodina drží jeden den půst a peníze ušetřené za jídlo na tento den odevzdají jako dobrovolný příspěvek. Nebo podle zákona desátku, dobrovolně přispějí jednou desetinou ročního příjmu. Takto získaný příjem CJKSPD je používán na výstavbu chrámů, sborových domů a dalších budov. Také na financování a správu Církve, financování misionářského programu, zajištění výukových a dalších materiálů a mnoho dalších aktivit.

Pro mormony je typické, že mají dva druhy bohoslužebních místností. Modlitebny slouží pro pravidelná shromáždění, ale i společenské akce. Chrámy jsou oproti tomu využívány jen na zvláštní obřady. Jsou to zasvěcení, křest (více viz. 4.4 Křest, kněžství, garmenty) a stvrzení věčného sňatku (více viz. 4.3 Manželství, polygamie).

³¹ Srov. NOVOTNÝ, T. *Mormoni a Děti Boží*. s. 113.

³² Srov. tamtéž s. 114.

Chrámů existuje na světě pouze několik desítek, ale z příjmů CJKSPD se vystavují nové, aby mohli přijímat do svých řad (křtít) další členy z různých oblastí. „*Nejbližší chrám pro české mormony je ve Freibergu v Německu.*“³³

Nejdůležitější bohoslužbou pro jednotlivce a rodinu je týdenní shromáždění svátosti. Koná se v neděli v kapli (modlitebně) a trvá přibližně 70 minut. Každé shromáždění svátosti je rodinnou bohoslužbou, které se účastní i děti. Lidé si na shromáždění zpravidla oblékají nedělní oděv, tj. muži nosí oblek, ženy si oblékají šaty nebo sukni.

Během nedělního shromáždění se zpívají náboženské písně, které zpívají všichni přítomní. Modlitby pronášejí místní členové CJKSPD. Požehnání a roznesení svátosti je také součástí tohoto shromáždění. Svátost tvoří symbol chleba a vody (ne vína). Jsou zpravidla pověřeni i řečníci, aby na shromáždění promluvili na téma z evangelia za pomoci citátů z písem.³⁴

Po shromáždění se konají ještě další setkáním, která už ale nejsou shodná pro všechny. Lidé se rozdělí do několika skupin a podle nich dále pokračuje program jejich setkání.

Rozdělení:

• děti ve věku od 18 měsíců do 3 let	třída jeslí.
• děti ve věku od 3 do 12 let	tzv. primárky
• třídy pro dívky ve věku od 12 do 18 let	Organiz. Mladé ženy (viz. 5.3)
• dospělé ženy ve věku 18 let a více	Pomocném sdružení (viz. 5.3)
• třídy pro chlapce od 12 do 18 let	Kněžské shromáždění
• dospělí muži	Kněžské shromáždění

³³ VOJTÍŠEK, Z. *Netradiční náboženství u nás*. s. 41.

³⁴ Čerpáno z vlastní zkušenosti a z poskytnutých informací v Českobudějovické odbočce CJKSPD.

4.2 RODINA JAKO ZÁKLADNÍ JEDNOTKA CJKSPD

"Národ se nikdy nepozvedne výše, než jak vysoko ční síla jeho rodin. Chcete-li napravit národ, musíte začít u rodin, u rodičů, kteří budou učit své děti zásadám a hodnotám, jež jsou kladné a jednoznačné a jež je povedou k tomu, aby byly něčím užitečné. Právě toto se v Americe nedaří. A my se velmi usilovně snažíme, aby v rodinách bylo více soudržnosti.

Rodiče nemají na tomto světě žádnou větší zodpovědnost než vychovávat děti tím správným způsobem, a jak budou roky plynout, nenajdou větší uspokojení než to, když uvidí, jak jejich děti dorůstají v bezúhonnosti a počestnosti a žijí hodnotným životem, protože přispívají společnosti, jejíž součástí jsou."

(Gordon B. Hinckley, 15. prezident CJKSPD)³⁵

Z tohoto prohlášení je hodně znát důraz na celou rodinu. Nejen na duševní a tělesný vývoj dětí v rodině, ale také na vztahy všech členů. V době, kdy vydával prezident Gordon B. Hinckley toto prohlášení, si s velkou jistotou uvědomoval důležitost základů všeho kolem sebe.

Pokud jsou vztahy v rodinách příznivé k dobrému vývoji dětí i vztahů členů rodiny, je zajištěno, že do budoucna mohou počítat s dalšími členy, kteří podpoří jejich jednání a budou připraveni na život v dnešní společnosti.

Každý týden, zpravidla v pondělí večer, zasedá rodina ke společným činnostem a k výuce. Rodiny jsou povzbuzovány, aby tohoto společného času využívaly k posilování vzájemných pout.

³⁵ *Official Web site of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints* [online]. Dostupné na WWW: <<http://www.mormon.org/question/faq/category/answer/0,9777,1601-18-54-5,00.html>>.

4.3 MANŽELSTVÍ, POLYGAMIE

Mormonští manželé uzavírají sňatek nejen občanský podle zákonů příslušné země, ale také věčný sňatek tzv. pečetěním v jednom z chrámů. Díky tomuto obřadu mají šanci dostat se do nejvyššího nebe a získat planetu, na níž se stanou Bohy.³⁶ Jediné co je možné se o tomto obřadu dozvědět je to, že manželka dostane tajné jméno, které zná jen ona a její manžel. V soudný den ji potom tímto jménem vyvolá, aby s ním mohla žít v nebeském království. Veškeré takto vykonávané obřady v chrámu jsou přístupné pouze mormonům, tudíž se jich nemůže zúčastnit žádný nezaujatý pozorovatel.

Pečetěním k sobě manželé také připoutají své děti. Neslibují si tedy, že spolu budou, dokud je smrt nerozdělí, ale budou spolu žít i po smrti jako manželé v nejvyšším nebi. Manželství je velmi ceněné a to také z toho důvodu, že v takto uzavřeném sňatku mohou vychovávat děti, ke „správnému“ životu ve víře.

Samozřejmě se objevují otázky, které souvisí s uzavřením manželství. Jedna z nich je: Co když jeden z partnerů není mormonem a nemůže z tohoto důvodu vstoupit do chrámu, aby se zúčastnil obřadu? Nebo jak je to s lidmi, kteří už mají jedno manželství za sebou a rozvedli se? V obou těchto případech nemohou lidé uzavřít věčný sňatek pečetěním, ale pokud jsou dobrými mormony, mohou se účastnit všech bohoslužeb a akcí církve. Jediné co jim bude odepřeno, je právě zmíněné nejvyšší nebe.

V minulosti byla hodně kritizovaným tématem u mormonů polygamie (mnohomanželství) a konkrétně polygynie (muž má více než jednu ženu). Zpočátku existovala pouze v nejbližším okruhu Josepha Smitha, ale později byla, jedním ze zjevení dalších proroků, dána jako příkaz všem mormonským mužům.³⁷

³⁶ Srov. VOJTÍŠEK, Z. *Netradiční náboženství u nás*. s. 42.

³⁷ Srov. VOJTÍŠEK, Z. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice: náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. s. 89.

Odvolání příkazu mnohoženství vydal až v roce 1890 tehdejší prezident Wilford Woodruff v souvislosti s přijetím mormonského státu Utah do Unie Spojených států.³⁸

Mohlo by se zdát, že kolem poloviny 19. století žili všichni mormonští muži s více než jednou ženou. Statistiky uváděné dnes mormonskou církví vypovídají o něčem jiném.

*„Najdeme tam, že údajně pouze 27,2 % mužů v prvních dobách mormonismu žilo v polygamii. Z toho 19,11 % mělo dvě ženy, 5,65% mělo tři ženy, 1,40 % mělo čtyři ženy, a tak dále, až deset a více žen mělo pouze 0,06 % mužů.“*³⁹

Dnes již můžeme slyšet o mnohoženství u mormonů jen v případě, že se jedná o některou z oddělených částí nebo o Reorganizovanou církev Ježíše Krista (viz. 2.1 Historie v USA – založení CJKSPD, str. 10). V této souvislosti se hovoří i o tom, že snad tyto „sekty“ stále ještě praktikují smíření krve, od kterého CJKSPD upustila již v průběhu 19. století.⁴⁰ Jedná se o krevní mstu, při které je potrestán viník proříznutím hrdla.

President Gordon B. Hinckley prohlásil v roce 1998 o stanovisku Církve k plurálnímu manželství toto: "Tato Církev nemá naprosto nic společného s těmi, kteří praktikují polygamii. Ti lidé nejsou členy této Církve. Pokud zjistíme, že někteří naši členové praktikují plurální manželství, jsou vyloučeni, což je ten nejvyšší trest, který může Církev udělit. Ti, kteří se na tom podílejí, porušují nejenom občanské zákony, ale porušují také zákon této Církve." ⁴¹

³⁸ Srov. VOJTÍŠEK, Z. *Netradiční náboženství u nás*. s. 42.

³⁹ NOVOTNÝ, T. *Mormoni a Děti Boží*. s. 95.

⁴⁰ Srov. VOJTÍŠEK, Z. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice: náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. s. 89.

⁴¹ *Official Web site of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints* [online]. Dostupné na WWW: <<http://www.mormon.org/question/faq/category/answer/0,9777,1601-18-114-1,00.html>>.

4.4 KŘEST, KNĚŽSTVÍ, GARMENTY

Křest kojenců a malých dětí považují mormoni za rouhání se Bohu. Proto jsou křtěni až ve věku 12-ti let. Ale pouze mužský člen je zasvěcen a stává se knězem. Ženy jsou z kněžství vyloučeny a jsou jen pokřtěny.⁴²

Křest probíhá v chrámech a zpravidla se ho účastní rodina kandidáta na křest. Na shromáždění zazní modlitba, společně zpívaná náboženská píseň a krátké proslovy o smlouvách, které se chystá ten, kdo bude křtěn, uzavřít. Křest vykonává někdo, kdo k tomu má kněžskou pravomoc, ve křtitelnici nebo v jiné vodní nádrži, jež je dostatečně velká, aby umožnila úplné ponoření člověka. Ten, který je křtěn, i ten, který křtí, jsou oblečeni v bílém, což symbolizuje čistotu, kterou získává díky odpuštění hříchů.

Pokud se jedná o mužského člena mormonské církve, je při obřadu také zasvěcen do Áronova kněžství. To má několik stupňů: diakon (1), učitel (2), kněz (3). Přísluší jim poté vykonávat kázání, křestu a večere Páně. Pokud jsou dále činní v oblastech zájmů církve, mohou být vysvěceni do Melchisedechova kněžského řádu, v němž se stávají postupně starším (4), sedmdesátníkem (5), patriarchou (6) a apoštolem (7).⁴³ Tím získávají klíče ke všem duchovním požehnáním.

Při zasvěcení každý mormonský muž dostane magické spodní prádlo tzv. garmenty, které musí nosit na holém těle po zbytek života 24 hodin denně. Dříve se jednalo o prádlo, které pokrývalo celé tělo a sahalo ke kotníkům na nohou a k zápěstí na rukách. Dnes se již nosí novější verze ke kolenům a loktům.⁴⁴

⁴² Srov. BLEY, S. et al. *Malý slovník sekt: sekty a nová náboženská hnutí v kontextu tradičních církví*. s. 70-71.

⁴³ Srov. ENROTH, R. *Průvodce sektami a novými náboženstvími*. s. 105.

⁴⁴ Srov. NOVOTNÝ, T.; VOJTÍŠEK, Z. *Základní orientace v nových náboženských směrech*. s. 3.

Existují výjimky, při kterých je možné si ho sundat, a to při koupání nebo na veřejné sportovní akce.⁴⁵ Údajně mají garmenty chránit před zlem, ďáblem a nemocí. Měli by také každému mormonskému muži připomínat jeho kněžskou povinnost (stejně jako např. mniši nosí hábity). Zajímavost: v USA jsou garmenty pro muže ve vojenských službách i v zelené barvě.

4.5 RASA A BARVA PLETI

V souvislosti s členstvím v CJKSPD neexistují dnes již žádná omezení kvůli rase nebo barvě pleti. Oficiální prohlášení Církve uvádí: *"Každý věrný způsobilý muž v Církvi může obdržet svaté kněžství s mocí používat jeho božskou pravomoc a těšit se se svými milovanými z každého požehnání, jež z něho vyplývá, včetně požehnání chrámu. Podle toho všichni způsobilí mužští členové Církve mohou být vysvěceni ke kněžství bez ohledu na rasu nebo barvu pleti."* (Nauka a smlouvy, Oficiální prohlášení z roku 1978.)⁴⁶

Rasismus v podobě diskriminace černochů byl odvolán až roku 1978. Do té doby nebyl černochům umožněn vstup do CJKSPD. V jednu dobu byl dokonce sňatek s černoškou trestán okamžitou smrtí. Takto se k tomu vyjádřil 2. prezident Brigham Young: *„Mám vám říci Boží zákon vztahující se na africkou rasu? Jestliže bílý člověk, který náleží k vyvolenému semeni, mísí svoji krev se semenem Kainovým (vysvětlení viz níže), trestem podle Božího zákona je okamžitá smrt.“*⁴⁷

Ke zrušení rasistických nařízení u mormonů přispěla nejen všeobecná nálada doby, ale i konkrétní akce černých sportovců. Sportovně založení mormoni

⁴⁵ Srov. NOVOTNÝ, T. *Přicházejí*. s. 26.

⁴⁶ *Official Web site of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*. Dostupné na WWW: <<http://www.mormon.org/question/faq/category/answer/0,9777,1601-18-1203-1,00.html>>.

⁴⁷ NOVOTNÝ, T. *Mormoni a Děti Boží*. s. 68.

si totiž uvědomovali, že by neměli šanci uspět v nejoblíbenějších amerických sportech (basketbal a baseball).⁴⁸

Rasová nenávisť má podle mormonů kořeny již před stvořením Země. Na zasedání Boha s jeho dětmi se mělo rozhodnout o osudu této planety. Lucifer měl návrh, že se stane pánem Země a donutí všechny lidi konat dobro. Ježíš měl však opačný návrh, protože chtěl prosadit svobodnou vůli lidí ve výběru mezi dobrem a zlem. O návrzích se hlasovalo a vyhrál návrh Ježíšův. Lucifera to rozzlobilo a s částí božích dětí se vzbouřil, ale za tuto vzpouru se stal ďáblem a ostatní demony. Ti, kteří v tomto sporu zůstali neutrální, se za trest stali černochoy.⁴⁹

Ale to není vše, co měli mormoni proti černochoy. Každý jistě někdy slyšel o Kainovi a jeho bratru Ábelovi. Podle jednoho výroku z Drahocenné perly, z části knihy Abraham, byl totiž Kain černochem (a tudíž prvním vrahem).⁵⁰ A proto mezi sebe mormoni tak dlouhou dobu nechtěli černošský lid pustit. V roce 1978 po odvolání diskriminace vstupu k CJKSPD bylo oznámeno, že už černoši odtrpěli svou vinu a mohou být přijímáni do řad mormonů.

V knize Mormon je napsáno ještě jedno zajímavé a překvapující tvrzení. Podle něj jsou američtí Indiáni původní obyvatelé Izraele, kteří do Ameriky odcestovali.⁵¹ Tam se rozdělili na dva nepřátelené kmeny Lamanity a Nephity. Nephity po svém ukřižování a zmrtvýchvstání navštívil Ježíš Kristus, aby je učil pravé víře. Lamanité ale všechny Nephity povraždili a za trest je Bůh proklel, aby jim jejich kůže ztmavla. Ještě před vyvražděním všech Nephitů stihl jeden z jejich posledních členů Moroni uschovat zlaté desky na hoře Cumorah, které v 19. století v podobě anděla ukázal Josephu Smithovy.⁵²

⁴⁸ Srov. NOVOTNÝ, T. *Mormoni a Děti Boží*. s. 68-69.

⁴⁹ Srov. NOVOTNÝ, T. *Přicházejí*. s. 22-23.

⁵⁰ Srov. NOVOTNÝ, T. *Písma mormonů: kniha Abrahamova*. s. 3-4.

⁵¹ Srov. NOVOTNÝ, T. *Mormoni a Děti Boží*. s. 68.

⁵² Srov. NOVOTNÝ, T. *Přicházejí*. s. 18-19.

5. VÍRA V AKCI

CJKSPD klade velký důraz na to, aby členové přijímali zásady a příkázání, kterým se učí, co nejvíce do svého každodenního života. Účelem toho je, na jedné straně, připravit členy na životní zvraty a na druhé straně pomáhat jim jít správným směrem.

„Síla mormonské církve je ve vydatnosti jejích členů, v pozitivním obrazu předkládaném jejich oddanými misionáři a ve zdravém rodinném životě mormonského společenství. Slabé stránky se těžko odhalují, nepochybně však existují.“⁵³

Na těchto několika dalších stranách bych chtěla poukázat na to, že CJKSPD se čím dál více dostává blíže k nám všem. A to nejen díky misionářům, kteří se dostávají během své misie do různých částí světa. Ale také především pomocí lidem, kteří jsou v nouzi nebo mají za sebou špatnou zkušenost s nějakou přírodní katastrofou (povodně, zemětřesení, hurikány,...).

Zajímavou stranou jejich víry a zájmu je genealogie, kterou provozují kvůli víře v život i po smrti („duchovní život“). Nejenom, že jejich znalosti netají, ale jejich poznatky dávají dalším lidem tak, aby i oni mohli najít své předky a předky svých blízkých.

Potěšujícím faktem pro ženy je možnost mormonských žen angažovat se v některém z odvětví učení a výchovy členů CJKSPD. O těchto činnostech a zvláště organizacích, ve kterých je vykonávají, se také dočtete na následujících stranách.

⁵³ ENROTH, R. *Průvodce sektami a novými náboženstvími*. s. 114.

5.1 MISIONÁŘSKÁ PRÁCE

Misionářská služba je pro Církev záležitostí tradice. Členové Církeve považují za výsadu, že mohou jako misionáři předávat učení jejich Církeve dalším lidem na celém světě.

Misionáři obvykle začínají svou službu ve věku od 19 do 21 let. Mnoho seniorů, mužů, žen i manželských párů, kteří jsou v důchodu, také slouží na misii. Pro mormonské muže je misijní služba povinná (podobně jako vojenská služba), ženy se mohou sami rozhodnout, zda na misii někde pojedou nebo zůstanou doma. Misionáři slouží po dobu 18 měsíců až dvou let. Misie je dobrovolná a misionáři nejsou za svou službu placeni. Pocházejí ze všech koutů světa a slouží kdekoli, kam jsou Církví povoláni.⁵⁴ Dokud misionáři slouží na plný úvazek, jsou oficiálními představiteli Církeve.

Než může člen sloužit na misii, musí projít přijímacím řízením. Každé misionářské povolání je vydáváno ústředím Církeve. Misionář poté nastupuje do jednoho z misionářských výcvikových středisek po celém světě, kde je školen po dobu několika týdnů, kde se učí cizímu jazyku.

Misionáři učí evangelium ty, kteří o to mají zájem. Poskytují také službu veřejnosti. Někteří misionáři mají zvláštní pověření a slouží například v oblasti zdravotní péče, v oblasti sociálního zabezpečení nebo se věnují jiným potřebám.

Chodí také na návštěvy k lidem v místě misie, kteří mají zájem o povídání a vstup do CJKSPD. Po sérii šesti rozhovorů je již zájemce pozván na mormonskou bohoslužbu a později i ke křtu.⁵⁵

⁵⁴ Srov. VOJTÍŠEK, Z. *Netradiční náboženství u nás*. s. 42.

⁵⁵ Srov. tamtéž s. 42.

5.2 GENEALOGIE

Mormoni věří tomu, že náboženské obřady mohou být vykonány žijícími potomky v zastoupení za zesnulé předky. Při těchto obřadech obvykle zastupují své vlastní předky a spojují tak manžele a manželky, rodiče a děti do věčného svazku.⁵⁶

Genealogie je proto velmi důležitou záležitostí. Mormoni považují vyhledávání svých vlastních rodin za náboženský závazek, aby tak mohly být vykonány chrámové obřady za jejich předky. Proto CJKSPD nashromáždila největší sbírku genealogických záznamů na světě. Mikrofilmy jsou uloženy v podzemních trezorech poblíž Salt Lake City, ale kopie jsou poskytovány stovkám knihoven rodinné historie po celém světě, aby pomáhaly dalším při vyhledávání jejich předků.⁵⁷

Seznam fondů knihovny je obrovský a rozsah uchovávaných údajů je neustále rozšiřován. V desítkách zemí po celém světě se nachází tisíce středisek rodinné historie, které také shromažďují data. Každé je propojeno s knihovnou rodinné historie v Salt Lake City.

Zájemci mají kromě knihovny rodinné historie a středisek rodinné historie možnost navštívit internetovou adresu www.familysearch.org, což je rozsáhlá webová stránka, která návštěvníkům umožňuje hledat a poskytovat údaje z rodinné historie. Je sice celá v anglickém jazyce, ale není tak složitá, aby si s ní neporadil každý, který se nebojí pracovat s počítačem. Pokud se návštěvníci webové stránky chtějí podívat na kopii skutečného záznamu, mohou navštívit nejbližší středisko rodinné historie.

⁵⁶ Srov. NOVOTNÝ, T.; VOJTÍŠEK, Z. *Základní orientace v nových náboženských směrech*. s. 2.

⁵⁷ Srov. VOJTÍŠEK, Z. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice: náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. s. 89.

5.3 ŽENSKÉ ORGANIZACE

Ženy nejsou v Církvi vysvěcovány do kněžství, jak již bylo zmíněno v kapitole 4.4 Křest, kněžství, garmenty. Mají však mnoho příležitostí vést druhé a sloužit v Církvi. Samotná CJKSPD má několik organizací, které vedou ženy.

Pomocné sdružení je celosvětová organizace žen, která má několik milionů členek. Je to také nejstarší ženská organizace na světě. Sdružení má svou prezidentku a ta má dvě rádkyně, podobně jako je tomu v 1. předsednictvu CJKSPD.⁵⁸

Dalšími organizacemi, které vedou mormonské ženy jsou:

- Organizace Mladé ženy sloužící dívkám ve věku od 12 do 18 let.

V této věkové skupině dochází k oddělení chlapců a dívek vzhledem k jejich odlišné úloze a odlišným potřebám obou skupin. Zatímco chlapci začínají sloužit v úřadech kněžství a jsou připravováni na otcovství, dívky jsou mimo jiné připravovány na svou budoucí roli matky. Obě skupiny jsou učeny důležitosti rodiny a vzdělání.

- Organizace Primárky byla zřízena pro výuku dětí od 3 do 12 let.

Chlapci a dívky se v Primárkách společně seznamují s naukou Církve a se svatými písmi způsobem, který odpovídá jejich věku. Cílem je pomoci dětem porozumět všemu co je zajímavá a v čem nemají jasno. K důležitému obřadu křtu dochází už po ukončení návštěvy Primárek. Velké úsilí je vynakládáno na to, aby každé dítě získalo znalost o základním učení Církve a mohlo se samo rozhodnout, že se dá pokřtít a přijme zodpovědnost náležející k členství v CJKSPD.

⁵⁸ Srov. VOJTÍŠEK, Z. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice: náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. s. 89.

5.4 CHARITATIVNÍ A HUMANITÁRNÍ ČINNOST

Když nějakou oblast na světě postihne katastrofa nebo čelí obtížím, které místní lidé nejsou schopni zvládnout, CJKSPD je připravena poskytnout pomoc.⁵⁹ Podobně jako pomáhají na celém světě humanitární organizace zastřešené některým z různých náboženských kruhů.

Pomoc je poskytována lidem v nouzi bez ohledu na jejich náboženské vyznání, rasu nebo národnost. Neboť nikdo z nich nemůže za to, do které části světa se narodil nebo v jaké sociální vrstvě vyrůstá. Často se také stává, že se někdo stane obětí přírodních katastrof a v těchto případech není CJKSPD jedinou organizací, která pomůže nejen finančně, ale i materiálně.⁶⁰

Příjem celé CJKSPD se každým rokem zvyšuje nejen díky desátkům od nově přichozích členů. A tak pomáhá sociálně slabším vrstvám obyvatel, které je o pomoc požádají. Jejich dobrovolníci a misionáři na celém světě jsou připraveni nejen hlásat a učit jejich víru, ale také pomoci. Pokud je to samozřejmě možné a je to v jejich kompetenci a silách.

CJKSPD samozřejmě nezapomíná ani na své vlastní členy a tak pokud má někdo potíže, pokusí se mu pomoci. Důležité v tomto ohledu ale je, aby si dotyčný o pomoc řekl, nebo se alespoň svěřil se svým trápením. Nikdo z jeho okolí nemůže vždy poznat, že je v nesnázích.

Existuje také ještě církevní organizace Latter-day Saint Charities, která mimo jiné financuje a povzbuzuje projekty, které přinášejí užitek postiženým oblastem.⁶¹

⁵⁹ Srov. VOJTÍŠEK, Z. *Netradiční náboženství u nás*. s. 41.

⁶⁰ Srov. *Official Web site of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints* [online]. Dostupné na WWW: <<http://www.mormon.org/learn/0,8672,1033-18,00.html>>.

⁶¹ Tamtéž.

ZÁVĚR

Je třeba hlouběji poznat Pravdu.

(Sv. Tomáš Akvinský)

Nové náboženské směry jsou jako předmět studia „horkým“ materiálem. Je v nich pohyb, mnoho uskupení vzniká a zaniká, přesouvají se důrazy, někdy se tvoří nová dogmata a od starých se upouští. Znamená to, že žádný popis nemůže být dokonalý a provždy platný.

V bakalářské práci, jsem pomocí dostupné literatury vypsala všechny informace, které jsem popsala v úvodu práce. Využila jsem i internetové stránky, které byly přínosné pro toto téma. Obsáhlým a také pochopitelným stylem jsem zpracovala zadané téma. Sama jsem díky tomuto tématu zjistila mnoho nových informací, které mi pomohou v lepší orientaci v nových náboženských směrech.

Cíle jsem splnila, tak jak jsem si je zadala a objevila jsem i další témata, která by si zasloužila výzkum. V dalším bádání by už, ale dotýčný musel více spolupracovat s některým z mormonských misionářů nebo přímo s členem Církve Ježíše Krista svatých posledních dnů. Mohlo by se jednat o cíle a prostředky jakými vykonávají misionáři svou službu a jak se jejich dny na misi liší od těch, které tráví s rodinou před započítím misijní služby.

Jiným tématem, které by se dalo zpracovat, by byla genealogická studie nebo spíše bádání v historii někoho z blízkých či známých lidí. Ve studii by se mohlo prokázat zda je možné pomocí mormonských archivů dohledat a zdokumentovat některá rodinná větve do co nejstarší doby.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ – literatura

BLEY, S. et al. *Malý slovník sekt: sekty a nová náboženská hnutí v kontextu tradičních církví*. Kostelní Vydří : Karmelitánské vydavatelství, 1998.

ISBN 80-7192-246-3.

ELIADE, M.; CULIANU, I. O. *Slovník náboženství*. Praha : Český spisovatel, 1993. ISBN 80-202-0438-5.

ENROTH, R. *Průvodce sektami a novými náboženstvími*. Praha : Návrat domů, 1994. ISBN 80-85495-29-5.

Kniha Mormon: Zpráva, psaná rukou Mormonovou na tabulkách, vyňatých z desek Nefiho. Praha : Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů, 1933.

ISBN neuvedeno.

Kniha Nauk a smluv, Drahocenná perla. Praha : Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů, 1939. ISBN neuvedeno.

LUŽNÝ, D. *Hledání ztracené jednoty: Průniky nových náboženství a ekologie*.

Brno : Masarykova univerzita, 2004. ISBN 80-210-3492-0.

LUŽNÝ, D. *Nová náboženská hnutí*. Brno : Masarykova univerzita, 1997.

ISBN 80-210-1645-0.

NOVOTNÝ, T. *Mormoni a Děti Boží*. Praha : Votobia, 1998.

ISBN 80-7220-039-9.

NOVOTNÝ, T. *Písma mormonů: kniha Abrahamova*. Praha : Oliva, 1995.

ISBN 80-85942-05-4.

NOVOTNÝ, T. *Přicházejí*. Praha : Rada Církve bratrské, 1992.
ISBN 80-900773-3-1.

NOVOTNÝ, T.; VOJTÍŠEK, Z. *Základní orientace v nových náboženských směrech*. 3. vyd. Praha : Oliva, 1995. ISBN 80-85942-00-3.

NOVOTNÝ, T.; OPATRNÝ, A.; REMEŠ, P.; VOJTÍŠEK, Z. *Zneužití náboženství: pokus o nové chápání sekt*. Praha : Oliva, 1996.
ISBN 80-85942-22-4.

ŠTAMPACH, I. O. *Malý přehled náboženství*. Praha : SPN, 1992.
ISBN 80-04-26123-X.

ŠTAMPACH, I. O. *Sekty*. Olomouc : Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském, 1992. ISBN nevedeno.

ŠTAMPACH, I. O. *Sekty a nová náboženská hnutí: naděje a rizika*. Praha : Oliva, 1994. ISBN 80-901634-6-7.

TYCHO, A. P. *Tak mnoho cest: Příručka o náboženství, sektách, New Age a nových duchovních směrech*. Olomouc : SMN, 2001. ISBN 80-238-7253-2.

VOJTÍŠEK, Z. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice: náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. Praha : Portál, 2004.
ISBN 80-7178-798-1.

VOJTÍŠEK, Z. *Netradiční náboženství u nás*. Praha : Dingir, 1998.
ISBN 80-902528-0-X.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ – internetové zdroje

Official Web site of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints [online].
© 2007 [cit. 2008-07-01]. Dostupné na WWW: <<http://www.mormon.org>>.

Official Web site of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints [online].
© 2008 [cit. 2008-07-01]. Dostupné na WWW: <<http://www.lds.org>>.

Společnost pro studium sekt [online]. © 2006 [cit. 2008-07-01].
Dostupné na WWW: <<http://www.sekty.cz>>.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Rozdíly v chápáním sekt a církve

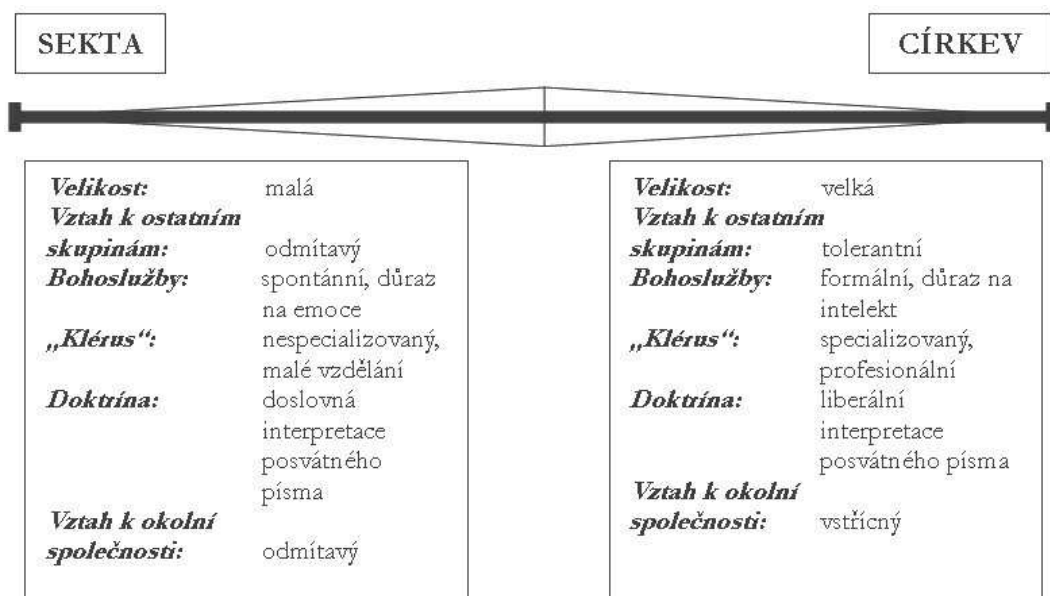
Příloha č. 2: Chronologie mormonismu

Příloha č. 3: Fotografie 1. předsednictva CJKSPD

Příloha č. 4: Odbočka v Český Budějovicích

PŘÍLOHY

ROZDÍLY V CHÁPÁNÍM SEKT A CÍRKVE

CHRONOLOGIE MORMONISMU

prosinec 1805	narození Josepha Smitha mladšího
jaro 1820	„První vidění“ Josepha Smitha
1826	Joseph Smith souzen a uznán vinným (výtržník a podvodník)
září 1827	J. Smith získává zlaté desky, začíná překládat Knihu Mormon
březen 1830	první vydání Knihy Mormon
duben 1830	založena Církev, osm členů
červen 1830	Josephu Smithovi zjevena Kniha Mojžíšova
1832	Brigham Young se stává mormonem
1833	odchod z Missouri, zjeveno „Slovo moudrosti“
léto 1835	Joseph Smith kupuje Chandlerovy papýry, začíná překládat
1835	dokončena Book of Commandments (později D&C)
srpen 1840	Joseph Smith poprvé káže o křtu za mrtvé
1842	poprvé publikováno tiskem „První vidění“
červen 1844	Joseph Smith zabit
únor 1846	začíná pouť na západ
červenec 1847	Mormoni přicházejí do Salt Lake Valley
prosinec 1847	Brigham Young se stává prezidentem církve
září 1850	oblast Utah organizována B. Youngem jako guvernérem
1853	začátek stavby chrámu v Salt Lake City
srpen 1877	Brigham Young umírá
září 1880	John Taylor se stává prezidentem
1887	John Taylor umírá
duben 1889	Wilford Woodruff se stává prezidentem
leden 1896	Utah se stává státem
1898	Woodruff umírá, Lorenzo Snow se stává prezidentem
1901	Snow umírá, Joseph F. Smith se stává prezidentem
1918	Smith umírá, Heber J. Grant se stává prezidentem
1946	Grant umírá, George Albert Smith se stává prezidentem
1951	Smith umírá, David O. McKay se stává prezidentem
1970	McKay umírá, Joseph Fielding Smith se stává prezidentem
1972	Smith umírá, Harold B. Lee se stává prezidentem
1973	Lee umírá, Spencer W. Kimball se stává prezidentem
červen 1978	černí mohou přijímat mormonské kněžství
1985	Kimball umírá, Ezra Taft Benson se stává prezidentem
1994	Benson umírá, prezidentem Howard W. Hunter
1995	Hunter umírá, prezidentem Gordon B. Hinckley

(NOVOTNÝ, T. *Mormoni a Děti Boží*. s. 124-125.)

FOTOGRAFIE 1. PŘEDSEDNICTVA CJKSPD

(zleva 1.rádce Henry B.Eyring, 2.rádce Dieter F. Uchtdorf,
sedící prezident Thomas S. Monson)

ODBOČKA V ČESKÝ BUDĚJOVICÍCH

vchod do českobudějovické odbočky CJKSPD, Hroznová 24

ABSTRAKT

VRÁBKOVÁ, Z. *Nová náboženská hnutí v Jihočeském regionu – mormoni*. České Budějovice 2008. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra filosofie a religionistiky. Vedoucí práce M. Klapetek.

Klíčová slova: nová náboženská hnutí, mormoni, Církev Ježíše Krista svatých posledních dnů, CJKSPD, kniha Mormon, Drahocenná perla, polygamie, misionář, ženské organizace, genealogie.

Práce se zabývá Církví Ježíše Krista svatých posledních dnů, která je známá také pod názvem mormonská církev. V několika kapitolách je popsána nejen historie vzniku církve v USA i v České republice, ale také vysvětlení několika základních pojmů vztahujících se k tomuto tématu. Dále je popsána nauka a víra mormonů, styl jejich života a stanoviska k různým změnám v jejich postojích. V poslední kapitole je rozváděna víra v akci, tak jak ji provozují mormoni a jak ji vnímá její nejbližší okolí. Práce byla zpracována pomocí dostupné literatury a internetových prezentací k tomuto tématu.

ABSTRACT

VRÁBKOVÁ, Z. *New Religious Groups In The South Region – Mormons*. České Budějovice 2008. Bachelor's work. The university of South Bohemia in České Budějovice. Teologic faculty. Institute of philosophy and religious studies. M. Klapetek is the head of the bachelor's work..

Key words: new religious groups, mormons, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, CJKSPD, Mormons book, Pearls of Great Price, polygamy, missionary, womans organization, genealogy.

The work deals with The Church of Jesus Christ of Latter - day Saints, who is also known under the name Mormons. In a few chapters is circumscribed not only history of genesis of the church in the USA and in the Czech republic, but also explication of several basic conceptions respective to this subject. Further is described teaching and belief of Mormon, the style of their live and standpoint to different changes in their attitude. In the last chapter is conveyed „belief in action“, just as it operate Mormon and how it perceives it's vicinage. The work was written thanks the available literature and Internet presentation witch are conected to this subject.